

en god Forbindelseslinie derfra til Vejle. Jeg forstaaer meget vel, at det ærede Medlem for Bræstrup og mange andre ærede Medlemmer, der staa lokalt interesserede i Jernbaneanlægget Silkeborg—Funder—Bramminge fremfor Vejle—Herning-Banen, sige: Lad os faa den først, thi det er givet, at faar man Vejle—Give-Banen først, bliver det andet Anlæg skudt ud i flere Aar. Men jeg tror, som sagt, at man uden Skade for Sagen i sin Helhed kunde lade Aarhus—Kalundborg-Routen fordele sig jævnt over det hele og saa føre Funder—Bramminge op, det vilde hjælpe ganske betydeligt.

Man vil sige, at saa vil det koste Statskassen mere aarlig end beregnet paa Forslagene. Ja, det vil det selvfølgelig. Men det forekommer mig, at haar Statskassen ikke Raad til at ofre de Penge, der skulle til, saa kunde man jo, som man har gjort tidligere, gaa til at optage et Statslaan. Der er intet urimeligt i at give Statslaan til Jernbaneanlæg, thi der er saa vist ikke noget urimeligt i, at ogsaa Fremtiden skal betale noget af det, som i særlig Grad skal komme Fremtiden til gode. Jeg henstiller dette til nøje Overvejelse.

Maa jeg saa til Slutning gøre et Par Bemærkninger angaaende det ny Princip, som er lagt ind i disse Forslag, nemlig Værdistigningsskatten. Alle synes jo at være enige om, at det er et ret godt Princip, man her er slaaet ind paa, men man maa gøre sig klart, at det ikke er et Princip, der i særlig Grad egner sig til Forsøg, thi dersom dette Forsøg ikke skal fortsættes baade paa dette og andre Omraader, maa man indrømme, at det kan blive et temmelig dyrt Forsøg for de paagældende, det kommer til at ramme nu. Men der er en anden Side af denne Sag, som jeg tror, vi maa være nøje opmærksomme paa, og det er, at Princippet kan komme til at ramme meget haardt, saaledes som det er foreslaaet, og jeg tror, vi skulle passe paa, at det ikke kommer til at ramme for haardt netop i de paagældende Egne, og da navnlig i de magre Egne. Naar man fører Statsbaneanlæg i Jylland igennem disse Egne, er det en Velgerning, der gøres imod dem, og de have ikke nydt tilnærmelsesvis saa stor en Velgerning, siden Dalgas begyndte sit Værk derude; det er sikkert. Den Frygt, man i Administrationen har for, at disse Baner ville blive en Byrde paa Statsbanebudgettet i sin Helhed, tror jeg ganske vist vil vise sig ugrundet. Man skal huske paa,

at medens man i Landets bedste Kommuner i de gode Egne ved hver Folketælling saa at sige i det allerheldigste Tilfælde kun har kunnet holde Stand, holde det samme Folketal, er Folketallet i disse Kommuner derude i de sidste 20 Aar mere end fordoblet, og der er endnu Plads til mere end det firedobbelte Antal Menneker. Og naar man fører dem i Forbindelse med Omverdenen, er man ganske sikker paa, at de Hjælpekilder, som de der ville kunne tage i deres Haand, ville blive i den Grad udnyttede, at den Frygt, man har haft for, at Baneanlægene skulde blive en Byrde for Statsbanebudgettet, vil vise sig ganske ugrundet. Man sagde i sin Tid ved Anlægget af Vejle—Give Banen, at det vilde blive en Bane, der ikke vilde kunne bære sig, det var en dyr Bane at anlægge. Men det har vist sig, at den har kunnet forrente sig, endog ret godt. Og hvorfor? Fordi den havde det store vestlige Opland, der var i Opkomst, og som gav den store Trafik, der hjalp Banen over de vanskelige Kaar, man i sin Tid regnede med. Naar man nu fører disse Statsbaner gennem disse Hedeegne, hvor Ejendommene ere ansatte til en lav Ejendomsskyld, ville Banerne jo bevirke, at ikke blot de Ejendomme, der ligge umiddelbart ved dem, men ogsaa de, der komme til at ligge i Nærheden, faa en betydelig Værdistigning. Jeg tror derfor, man skal gaa op fra 10 til 20 pCt. Det vil hjælpe adskilligt, naar man gør det. Det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (Aadal) sagde, at saa skulde man ogsaa forhøje de 10,000 Kr. op til 20,000 Kr., men det behøver man slet ikke, man kan godt sætte de 10 pCt. op til 20 pCt. og dog blive staaende ved de 10,000 Kr.; man maa være varsom her og ikke ramme haardere, end man egentlig tilsigter.

Jeg skal, som sagt, ikke forlænge denne Debat, uagtet der kunde være adskilligt, jeg kunde have Lyst til at gøre opmærksom paa, men baade den Egns Befolkning, jeg har den Ære at repræsentere, og jeg selv vil sætte meget, meget mere Pris paa, at vi faa dette Forslag ophøjet til Lov i Aar end paa at høre mange og lange Taler om denne Sag.

H. Rasmussen: Heller ikke jeg skal ved at holde noget langt Foredrag paatage mig nogen Skyld for, at denne Sag ikke saa hurtigt som muligt henvises til Behandling i et Udvalg. Jeg vil blot tillade mig, at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa en Jernbane- og Færgeroute, som